

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 25. april 2005
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2005-748/21-0143
Dok.: MFK40078

FORELØBIGT NÆRHEDSNOTAT

vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en europæisk småkravsprocedure (KOM(2005) 87 endelig)*

1. Formålet med forslaget

Kommissionen har den 16. marts 2005 fremsat et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en europæisk småkravsprocedure. Forslaget er modtaget i Rådet i dansk sprogversion den 21. marts 2005.

Forslaget er fremsat under henvisning til Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 61, litra c, jf. artikel 65, der tillægger Fællesskabet beføjelser til at vedtage foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger i det omfang, de er nødvendige for det indre markeds funktion.

Den europæiske småkravsprocedure omfatter ifølge forslaget såvel grænseoverskridende som rent interne (nationale) sager.

Forslaget har ifølge Kommissionen til formål at indføre en europæisk procedure for behandling af småkrav med henblik på at forenkle og fremskynde krav af mindre værdi og at nedbringe omkostningerne. Småkravsproceduren skal være et valgfrit redskab for borgerne som et supplement

* Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

til de muligheder, der findes i henhold til medlemsstaternes lovgivninger, uden at disse i øvrigt berøres.

Hovedelementerne i forslaget er følgende:

- Forordningen skal finde anvendelse på det civil- og handelsretlige område, uanset domsmyndighedens art, hvor den samlede værdi af et pengekrav eller et ikke-pengekrav, eksklusive renter, udgifter og udlæg, ikke er større end 2.000 EUR på det tidspunkt, hvor proceduren indledes. Dog er visse retsområder, herunder skatteområdet, visse familieretlige og personretlige områder, konkurs, social sikring og arbejdsret undtaget.
- Den europæiske småkravsprocedure skal være skriftlig, medmindre mundtlig behandling skønnes nødvendig af retten under hensyn til eventuelle bemærkninger eller krav fra parterne. Er de tekniske hjælpemidler til stede, og indvilliger parterne, kan retsmødet holdes ved audio-, video eller e-postkonference.
- Proceduren indledes ved, at sagsøger udfylder en standardformular og indgiver denne til den kompetente ret sammen med eventuelle relevante supplerende dokumenter.
- Retten forkynder en genpart af standardformularen og en af retten udfyldt svarformular for sagsøgte senest otte dage efter, at den har modtaget standardformularen.
- Sagsøgte skal afgive svar, senest en måned efter at standardformularen og svarformularen er blevet forkyndt for ham, ved at udfylde anden del af svarformularen eller på enhver anden måde og eventuelt tilføje supplerende dokumenter. Sagsøgte kan fremsætte modkrav. Overstiger modkravet værdigrænsen, kan det kun behandles, hvis det udspringer af samme retsforhold, og retten finder det passende at behandle kravet efter småsagsproceduren.
- Senest otte dage efter at retten har modtaget svaret fra sagsøgte, herunder vedrørende et eventuelt modkrav, skal retten forkynde en genpart af svaret og eventuelle supplerende dokumenter for sagsøger.
- Retten kan efter eget valg bestemme bevismidlerne og omfanget af bevisoptagelsen. Retten kan bl.a. tillade bevisoptagelse pr. telefon, ved skriftlig vidneerklæring eller ved audio-, video- eller e-post-konference. Under ekstraordinære omstændigheder kan retten modtage forklaring fra sagkyndige vidner, hvis dette er uomgængeligt for dommen.
- Parterne er ikke forpligtede til at lade sig repræsentere ved en advokat. Retten skal om nødvendigt bistå parterne i processpørgsmål og kan anmode parterne om at tilvejebringe faktuelle oplysninger af relevans for udredningen af sagens faktiske omstændigheder. Den tabende part bærer som udgangspunkt sagsomkostningerne. Er den tabende part en fysisk person, der ikke har været repræsenteret af advokat, skal han ikke betale sagsomkostninger til dækning af modparters advokatudgifter.

- Dommen skal afsiges senest seks måneder efter registreringen af standardformularen. Dommen skal forkyndes for parterne, medmindre den afsiges mundtligt ved afslutningen af et retsmøde, hvor begge parter er til stede.
- Medlemsstaterne underretter Kommissionen om, hvorvidt det er muligt at appellere en dom afsagt i en europæisk småkravsprocedure. Sagsøgte har ret til at begære prøvelse, hvis det ikke er bevist, at sagsøgte personligt og i tide har modtaget standardformularen eller indkaldelser til et retsmøde, eller hvis sagsøgte har forhindret i at gøre indsigelse på grund af force majeure eller ekstraordinære omstændigheder, der ikke skyldes fejl fra hans side.

De nævnte tidsfrister kan under særlige omstændigheder forlænges.

En dom afsagt i en medlemsstat i en europæisk småkravsprocedure skal anerkendes og kunne fuldbyrdes uden behov for eksigibilitetsklæring og uden mulighed for at gøre indsigelse mod anerkendelsen. En dom i en europæisk småkravsprocedure er således umiddelbart eksigibel uanset en eventuel appel og uden krav om sikkerhedsstillelse.

2. Forslagsstillernes vurdering af nærhedsprincippet

Kommissionen anfører om forholdet til nærhedsprincippet, at formålet med forslaget, som er at forenkle og fremskynde søgsmål om krav af mindre værdi ved at indføre en europæisk småkravsprocedure, ikke kan opfyldes tilfredsstillende af medlemsstaterne selv, fordi de ikke kan garantere ækvivalens i de regler, der gælder i Fællesskabet. Denne målsætning kan kun nås på fællesskabsplan.

Af forslagets præambel fremgår videre, at fordrejningen af konkurrencen på det indre marked på grund af skævheden i funktionsmåden i de procesmidler, som kreditorer råder over i de forskellige medlemsstater, betyder, at der er behov for fællesskabslovgivning, som sikrer ensartede vilkår for kreditorer og debitorer i hele Den Europæiske Union.

3. Regeringens foreløbige vurdering af nærhedsprincippet

Forslaget har til formål bl.a. i grænseoverskridende sager at lette adgangen til at gennemføre søgsmål om krav af mindre værdi og indeholder også regler om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser herom. På den baggrund finder regeringen på det foreløbige grundlag, at nærhedsprincippet er overholdt.